

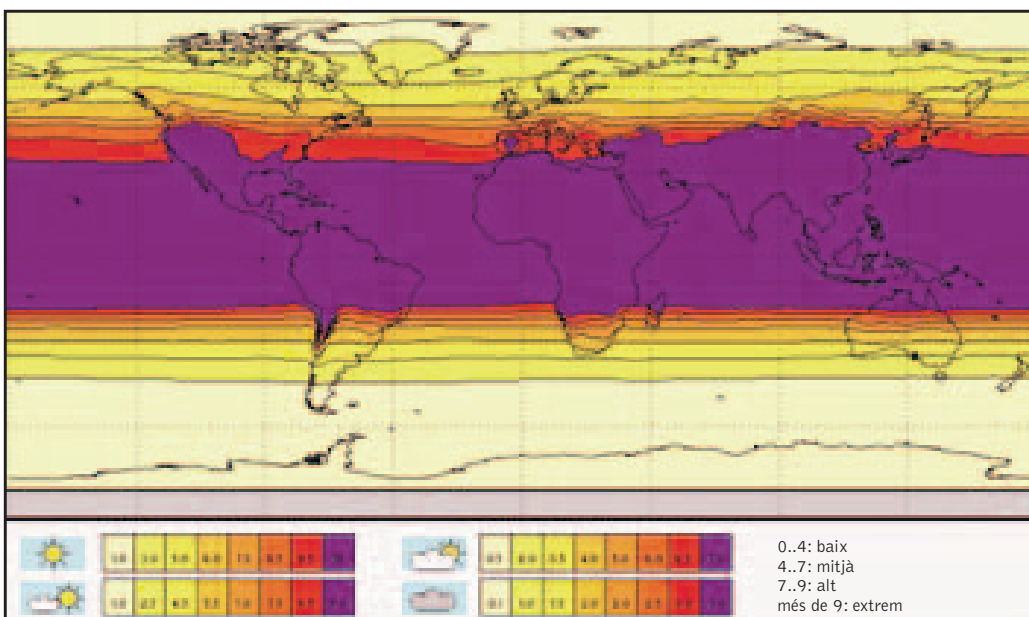
1. Alerta amb els raigs ultraviolats!

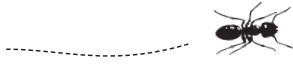

Malgrat que petites dosis de radiació UV solar són beneficioses per a les persones i indispensables per a la producció de vitamina D, un excés pot resultar molt perjudicial.

La capa d'ozó ens protegeix dels raigs ultraviolats solars. L'índex UV solar mundial és una mesura, reconeguda a escala internacional, dels índexs de la radiació ultravioletada solar (UV) a la superfície de la Terra. Els seus valors oscil·len entre 0 i 20 (en alguns casos, fins i tot, poden ser superiors!) de manera que com més alt sigui aquest índex, major serà la probabilitat que els raigs UV danyin la pell i els ulls, i menor el temps que tardaran a fer efecte aquests danys.

Observa el següent gràfic i nota com varia l'índex UV segons diferents variables

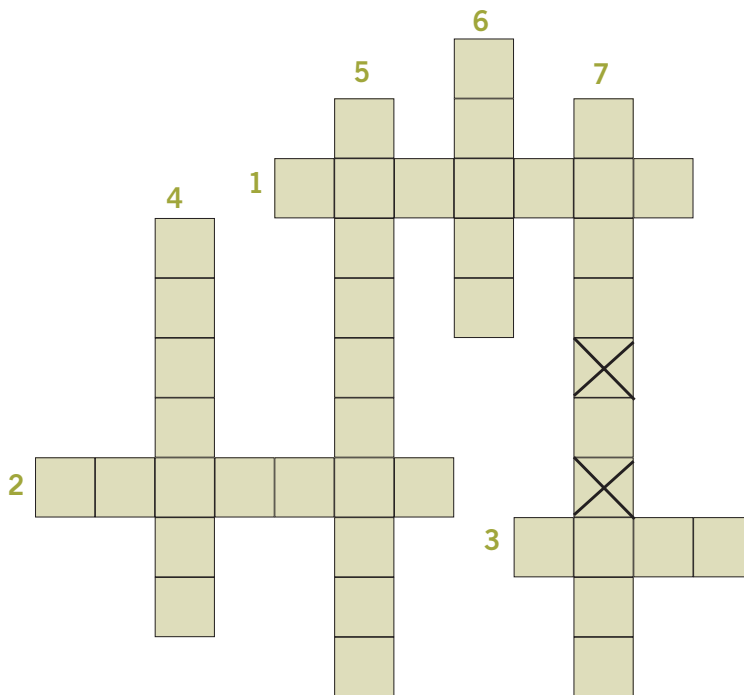

L'encreuat següent amaga algunes d'aquestes variables que afecten l'índex UV (algunes es desprenen del gràfic, però d'altres les hauràs de deduir a partir de les pistes que se't proporcionen i de la informació que apareix al llarg del trimestre).

Prova d'omplir-lo!

Horizontals:

- 1) A l'inrevés. La radiació és més intensa prop de l'equador, ja que el Sol incideix perpendicularment sobre la Terra.
- 2) La intensitat de radiació és màxima a l'estiu.
- 3) Durant el dia, la intensitat de radiació és màxima entre les 10 i les 14 h.

Tots aquests factors incideixen en el risc de patir insolacions o cremades o, fins i tot, càncers de pell!

Les cremes solars són uns bons agents protectors i, per tant, és important, si tenim intencions de prendre el sol, no sortir de casa sense ells. El factor de protecció que hauràs d'usar depèn del tipus de pell, i de la potència de la radiació UV (pots consultar la previsió UVI de Catalunya a través de la pàgina web <<http://www.gencat.es/servmet/uvi/uvi.htm>> del Servei de Meteorologia de Catalunya). El millor per no cremar-se, però, és limitar les hores de sol i intentar evitar exposar-s'hi en moments de màxima radiació.

Verticals:

- 4) Com més gran sigui aquesta variable, menor serà la quantitat de radiació UV absorbida per l'atmosfera. La quantitat d'UV augmenta un 4% cada 300 metres.
- 5) Pot ser rugosa, llisa, etc. L'índex de reflexió de la radiació és del 20% per a la sorra; per a l'aigua, del 5%; per a l'herba, del 3%, i, per a l'asfalt, del 2%. Com més elevat sigui aquest índex, major serà la reflexió i menor l'absorció i, per tant, majors també les radiacions emeses.
- 6) A l'inrevés. Malgrat que l'índex UV augmenta en dies assolellats, en un dia ennuvolat, el risc de cremada existeix, ja que un 90% de la UV pot travessar els núvols.
- 7) Tres paraules. Els CFC són els principals responsables de la seva destrucció. L'índex UV serà major com més s'afebleixi o s'aprimi.